

UCHWAŁA Nr 21 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 stycznia 1972 r.

w sprawie gospodarki finansowej jednostek badawczych.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała określa zasady gospodarki finansowej:

- 1) instytutów naukowo-badawczych, działających na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129),
- 2) placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk,
- 3) ośrodków badawczo-rozwojowych, centralnych laboratoriów, centralnych biur konstrukcyjnych, zakładów badań i doświadczeń oraz innych organizacyjnie wyodrębnionych jednostek planu centralnego,

których zadaniem jest prowadzenie prac badawczych określonych w przepisach regulujących zasady finansowania prac badawczych i wdrożeniowych.

2. Uchwała nie dotyczy zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych, biur projektów i jednostek badawczych, które stosują zasady gospodarki finansowej określone odrębnymi przepisami.

§ 2. 1. Jednostki określone w § 1 ust. 1, zwane dalej „jednostkami badawczymi”, prowadzą gospodarkę finansową w formie:

- 1) jednostki działającej według zasad rozrachunku gospodarczego albo
- 2) zakładu budżetowego, albo
- 3) jednostki budżetowej.

2. Według zasad rozrachunku gospodarczego powinny działać jednostki wykonujące odpłatnie ogół prac badawczych wchodzących w zakres ich działalności.

3. Jednostki badawcze, które wykonują odpłatnie część prac badawczych, a uzyskane z tego dochody powinny wykorzystywać na pokrycie kosztów, stosując zasady gospodarki finansowej zakładów budżetowych.

4. Jednostki badawcze nie odpowiadające warunkom określonym w ust. 2 i 3 prowadzą gospodarkę finansową w formie jednostek budżetowych.

5. Formę gospodarki finansowej dla poszczególnych jednostek badawczych określa na wniosek właściwych ministrów Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki.

§ 3. 1. Plany finansowe jednostek badawczych działających według zasad rozrachunku gospodarczego oraz jednostek badawczych działających w formie zakładu budżetowego ustala się i zatwierdza na okresy roczne.

2. Plany te zatwierdza dyrektor (kierownik) jednostki badawczej po uchwaleniu narodowego planu gospodarczego i budżetu Państwa na podstawie wskaźników i ustaleń wynikających z narodowego planu gospodarczego i budżetu Państwa oraz wskaźników i norm ustalonych zgodnie z przepisami uchwały.

3. Układ planów finansowych określa Minister Finansów w zarządzeniach w sprawie opracowania projektu budżetu centralnego.

§ 4. 1. Ze względu na zasady gospodarki finansowej działalność podstawowa jednostek badawczych dzieli się na:

- 1) prace wykonywane na podstawie umów z jednostkami gospodarki społecznej lub na podstawie zleceń jednostki nadrzędnej, zwanych dalej „zleceniami”,
- 2) prace badawcze podejmowane przez jednostkę badawczą z własnej inicjatywy, zwane dalej „pracami własnymi”.

2. W jednostkach badawczych będących zakładami lub jednostkami budżetowymi wydziela się ponadto prace nie wymienione w ust. 1, a przewidziane w planie prac jednostki badawczej, zatwierdzonym przez jednostkę nadrzędną w obowiązującym trybie.

§ 5. 1. W jednostkach badawczych można wyodrębnić:

- 1) działalność ogólnotechniczną, polegającą na wykonywaniu funkcji w zakresie informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej, normalizacji, ochrony patentowej oraz innych stałych funkcji związanych z rozwojem nauki i techniki lub postępowaniem organizacyjno-ekonomicznym, określonych przez jednostkę nadrzędną,
- 2) inne prace przewidziane w statucie jednostki badawczej lub wynikające z odrębnych przepisów.

2. Działalność ogólnotechniczna, którą można wydzielić jako odrębne zadania, może być wykonywana na podstawie umów (zleceń) i rozliczana tak jak prace badawcze. Jeżeli zadania takie są wykonywane w sposób ciągły i w dłuższym okresie, powinny być wykonywane na podstawie umów (zleceń) przewidujących, że rozliczenia z tego tytułu będą dokonywane okresowo, bez względu na termin wykonania pracy lub jej etapu.

3. Przedmiotem umów (zleceń) i rozliczeń, o których mowa w ust. 2, mogą być również:

- 1) prace badawcze nie dające się podzielić na etapy, jeżeli są wykonywane w sposób ciągły i w dłuższym okresie, trwającym co najmniej rok,
- 2) prace badawcze oraz usługi jednorodne i powtarzalne wykonywane w sposób ciągły dla określonego odbiorcy; ogół tych prac dla jednego odbiorcy może być traktowany jako łączna jednostka kalkulacyjna.

§ 6. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki określi, na podstawie odrębnych przepisów, zasady zawierania i wykonywania umów o prace badawcze i umów związanych z wdrażaniem wyników tych prac, jak również określi zasady udzielania zleceń przez jednostkę nadrzędną.

§ 7. 1. Z tytułu prac badawczych wykonywanych na podstawie umów (zleceń), jak również z tytułu wykonania etapu pracy przewidzianego w umowie (zleceniu), jednostki badawcze rozliczają się na podstawie faktur po wykonaniu całości pracy lub jej etapu. Za wykonanie etapu pracy można uważać również prace wykonane i rozliczone z jednostkami kooperującymi oraz zakupy lub budowę specjalnej aparatury albo innych urządzeń, o których mowa w § 8.

2. Rozliczenia okresowe są dokonywane w granicach ustalonego w umowie wynagrodzenia (ceny pracy) oraz w

terminach przewidzianych w umowie (zleceniu), a jeżeli umowa (zlecenie) nie określa terminów — po zakończeniu okresu, na który umowa (zlecenie) została zawarta.

§ 8. Nje uważa się za inwestycje zakupów lub projektowania i budowy aparatury ani innych nakładów, w tym również robót budowlano-montażowych, związanych bezpośrednio z wykonywaniem określonej pracy badawczej. Nakłady te są zaliczane do kosztów specjalnych pracy badawczej. Zasady zagospodarowywania wytworzonych i sfinansowanych w tym trybie przedmiotów majątkowych po ich wykorzystaniu do określonej pracy badawczej normują odrębne przepisy.

Rozdział 2

Gospodarka finansowa jednostek badawczych działających według zasad rozrachunku gospodarczego.

§ 9. 1. Jednostka badawcza pokrywa koszty działalności podstawowej z dochodów uzyskiwanych w szczególności z tytułu:

- 1) wykonywania umów (zleceń),
- 2) realizacji prac i zadań opłacanych przez jednostkę nadrzędną, na które nie udziela się odrębnych zleceń (§ 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 ust. 1 pkt 1), lub finansowanych z funduszu rezerwowego jednostki badawczej,
- 3) sprzedaży rezultatów prac własnych,
- 4) opłat za przekazane do wdrożenia w drodze upowszechnienia gotowe prace wykonane uprzednio w trybie § 4,
- 5) dodatku z tytułu pełnienia funkcji jednostki koordynującej (§ 10 ust. 11).

2. Różnica między dochodami a kosztami jednostki badawczej, skorygowana o saldo strat i zysków nadzwyczajnych, jest wynikiem finansowym tej jednostki. Przy ustalaniu wyniku finansowego do dochodów jednostki badawczej nie zalicza się dochodów określonych w przepisach § 13—15, a w jednostkach koordynujących rozwiązanie określonego problemu nie zalicza się dochodów i kosztów z tytułu prac wykonywanych przez jednostki współpracujące.

§ 10. 1. Ceny prac badawczych wykonywanych na podstawie umów (zleceń) jednostki badawczej uzgadniają z zamawiającym na podstawie kalkulacji wstępnej (kalkulacji planowej) kosztów tych prac z uwzględnieniem zysku ustalonego zgodnie z ust. 2 i 3. Zasady sporządzania kalkulacji wstępnej określa Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w porozumieniu z Ministrem Finansów. Zasady te stosuje się odpowiednio przy sporządzaniu kalkulacji wynikowej.

2. W zakresie prac, o których mowa w ust. 1, procentową stawkę zysku ustalają dla poszczególnych jednostek badawczych jednostki nadrzędne na okres wieloletni w granicach do 15% kosztów całkowitych ustalonych w kalkulacji wstępnej, z wyłączeniem kosztów specjalnych, obejmujących koszty zakupu aparatury i urządzeń specjalnych, oraz wartości prac wykonywanych przez kooperantów; do kosztów specjalnych stosuje się jednolitą stawkę zysku w wysokości 2%.

3. W zakresie prac badawczych, wchodzących w skład problemów węzłowych, jednostki badawcze są uprawnione stosować procentową stawkę zysku przekraczającą o $\frac{1}{5}$ stawkę określoną w ust. 2, a w zakresie prac wchodzących w skład problemów resortowych — o $\frac{1}{10}$. Podwyższonej stawki zysku nie stosuje się do kosztów specjalnych.

4. Jeżeli po całkowitym wykonaniu pracy okaże się, że zysk z pracy przekracza więcej niż o 30% kwotę zysku przewidzianą w kalkulacji wstępnej, cenę ustaloną w tej kalkulacji obniża się tak, aby kwota zysku nie przekraczała 130% zysku przewidzianego w kalkulacji wstępnej.

5. Przepis ust. 4 nie dotyczy prac badawczych, których całkowity koszt wykonania według kalkulacji wstępnej, po wyłączeniu kosztów specjalnych, nie przekracza 100.000 zł. Dla tych prac cena uzgodniona (umowna) stanowi cenę ostateczną nie podlegającą skorygowaniu na podstawie kalkulacji wynikowej. Po sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego zysk osiągnięty z ogółu tych prac podlega weryfikacji; zysk przekraczający o 30% stawkę wymienioną w ust. 2 traktuje się jako zysk nieprawidłowy.

6. Jeżeli koszt pracy badawczej wynikający z kalkulacji wynikowej, sporządzonej w celu rozliczeń z zamawiającym, przekracza koszt ustalony w kalkulacji wstępnej, jednostka wykonująca zamówioną pracę może bez zmiany umowy (zlecenia) podwyższyć cenę pracy proporcjonalnie do wzrostu kosztu przewidzianego w kalkulacji wstępnej, nie więcej jednak niż o 10%.

7. Jeżeli umowa (zlecenie) przewiduje podział pracy na etapy, które mają być przedmiotem odrębnego odbioru, etapy takie jednostka badawcza może rozliczać albo na podstawie cen ustalonych w umowie (zleceniu) bez obowiązku sporządzania kalkulacji wynikowej, albo na podstawie kalkulacji wynikowej. Jeżeli rozliczenie etapów pracy następuje na podstawie cen ustalonych w umowie (zleceniu), kalkulację wynikową sporządza się po wykonaniu całości pracy (bez podziału na etapy) niezależnie od tego, w którym roku kalendarzowym planuje się zakończenie całej pracy.

8. Rozliczenia okresowe (§ 5 ust. 2 i 3) mogą być dokonywane na podstawie kosztów poniesionych w okresie rozliczeniowym, zwiększonych o stawkę zysku nie przekraczającą stawki wymienionej w ust. 2 i 3.

9. Wynagrodzenie za pomoc autorską jednostki badawczej przy pracach wdrożeniowych ustala się w wysokości poniesionych kosztów całkowitych, zwiększonych o stawkę zysku nie przekraczającą stawki wymienionej w ust. 2 i 3.

10. Przepisy ust. 1—9 nie dotyczą prac i wytworów (typowych i nietypowych) jednostki badawczej, których ceny są ustalane w trybie przepisów o ustalaniu cen, opłat i stawek taryfowych.

11. Jednostki koordynujące wykonanie prac badawczych wchodzących w skład określonego problemu, uprawnione są do pobierania ze środków przeznaczonych na finansowanie problemu dodatku z tytułu pełnienia funkcji jednostki koordynującej w wysokości 2% wartości zrealizowanych faktur jednostek współpracujących w rozwiązywaniu problemu oraz kosztów prac wykonywanych przez współpracujące jednostki budżetowe; dodatek ten zalicza się na dochód jednostki koordynującej. Jednostka koordynująca całość określonego problemu może zastrzec w umowach z jednostkami koordynującymi wycinki problemu (jednostki koordynujące II stopnia), że będą one na jej rzecz przekazywały część 2% dodatku.

12. Jednostki nadrzędne obowiązane są ustalać dla jednostek badawczych procentową stawkę (narzut) kosztów ogólnych w stosunku do wynagrodzeń bezpośrednich. Ustalona stawka kosztów ogólnych stanowi maksymalną normę przy sporządzaniu kalkulacji wstępnej i przy rozliczeniach z zamawiającym z tytułu prac badawczych.

§ 11. 1. Koszty działalności ogólnotechnicznej nie objętej umowami (zleceniami), wyodrębnionej w planie finansowym jednostki badawczej (§ 5 ust. 1 pkt 1), są pokrywane przez jednostkę nadrzędną ze środków funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, a jeżeli jednostka nadrzędna nie tworzy tego funduszu — ze środków funduszu prac badawczych — na podstawie kwartalnych rozliczeń jednostki badawczej. Pokryciu podlegają całkowite koszty, bez doliczania zysku, w granicach zatwierdzonego przez jednostkę nadrzędną planu tych kosztów. Jeżeli część działalności ogólnotechnicznej prowadzona jest odpłatnie, lecz nie jest objęta

umowami (zleceniami), dochody z tego tytułu zmniejszają kwoty należne od jednostki nadrzędnej na pokrycie kosztów działalności ogólnotechnicznej.

2. Koszty prac własnych pokrywane są:

- 1) przez jednostkę nadrzędną ze środków funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, a gdy jednostka nadrzędna nie tworzy tego funduszu — ze środków funduszu prac badawczych — na podstawie kwartalnych rozliczeń jednostki badawczej; pokryciu podlegają całkowite koszty prac własnych, bez doliczania zysku, do wysokości kwoty określonej przez jednostkę nadrzędną w granicach do 10%, a w wyjątkowych wypadkach do 15% rocznych planowanych kosztów działalności podstawowej;

- 2) przez jednostkę badawczą ze środków jej funduszu rezerwowego.

3. Jednostki badawcze są uprawnione do sprzedaży rezultatów prac własnych według cen ustalanych między stronami w granicach kosztów tych prac, z doliczeniem odpowiedniej stawki zysku; 50% dochodu ze sprzedaży rezultatów pracy sfinansowanej ze środków jednostki nadrzędnej podlega przekazaniu na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego jednostki nadrzędnej, a gdy jednostka nadrzędna nie tworzy tego funduszu — na dochód budżetu.

4. Jednostki badawcze mogą na podstawie umowy pobierać opłaty za gotowe prace przekazywane, do wykorzystania w drodze upowszechnienia (§ 9 ust. 1 pkt 4) w wysokości do 20% ceny uzyskanej za wykonanie tej pracy od jednostki zamawiającej lub do 20% kosztów, jeżeli praca została wykonana bez umowy (zlecenia). Opłat takich nie pobiera się za gotowe prace upowszechniane w formie katalogów, norm, wydawnictw, instrukcji itp. Dodatkowe świadczenia związane z przystosowaniem do aktualnych potrzeb wyników pracy przekazywanej do wykorzystania rozlicza się tak, jak inne prace wykonywane na podstawie umów (zleceń).

§ 12. 1. Jednostki badawcze dokonują w ciężar kosztów działalności odpisów amortyzacyjnych od wartości środków trwałych w wysokości wynikającej z części stawek amortyzacyjnych przeznaczonych na wymianę, z tym że:

- 1) równowartość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych związanych z działalnością podstawową i zaliczonych do grupy 1 i 2 klasyfikacji środków trwałych podlega przekazaniu na fundusz inwestycyjny jednostki nadrzędnej;
- 2) równowartość odpisów amortyzacyjnych od pozostałych środków trwałych związanych z działalnością podstawową podlega przekazaniu na fundusz inwestycyjno-rentowy jednostki badawczej.

2. W zakresie trybu i terminów przekazywania odpisów amortyzacyjnych stosuje się przepisy obowiązujące przedsiębiorstwa państwowe rozliczające się z budżetem centralnym.

§ 13. 1. Jeżeli wyniki prac badawczych mają być zastosowane w praktyce, jednostka badawcza może zawierać z przedsiębiorstwami lub z innymi jednostkami gospodarki społecznej, które mają wdrożyć nowe rozwiązania techniczne (zwanymi dalej „przedsiębiorstwami”), umowy określające:

- 1) odpłatną pomoc autorską jednostki badawczej,
- 2) termin zastosowania pracy badawczej w produkcji,
- 3) udział jednostki badawczej w wymiernych efektach ekonomicznych zastosowania wyników pracy badawczej w praktyce, sposób obliczania i weryfikowania tych efektów, okres dokonywania przez przedsiębiorstwo wpłat na fundusz efektów wdrożeniowych jednostki badawczej, wysokość i terminy dokonywania tych wpłat oraz sprawy kar umownych i odszkodowań.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, mogą być zawierane tylko przed rozpoczęciem prac wdrożeniowych.

3. Przez efekty ekonomiczne zastosowania wyników prac badawczych rozumie się:

- 1) w zakresie opracowań dotyczących nowych wyrobów, jeżeli wyroby te ani wyroby podobne nie były dotychczas wytwarzane w kraju — zysk całkowity,
- 2) w zakresie opracowań dotyczących pozostałych nowych wyrobów — różnicę między zyskiem osiągniętym z produkcji tych wyrobów a zyskiem osiągniętym z produkcji wyrobów podobnych,
- 3) w zakresie opracowań nie wymienionych w pkt 1 i 2 — dodatkowy zysk lub obniżkę straty przy produkcji planowo-deficytowej, osiągnięte wskutek obniżenia kosztów produkcji, zwiększenia jej rozmiarów lub wartości.

4. Zasady ustalania efektów ekonomicznych określają wytyczne branżowe, zatwierdzone przez właściwych ministrów.

5. Wytyczne branżowe mogą określać, że przy obliczaniu efektów ekonomicznych zastosowania prac badawczych w zakresie nowych wyrobów, o których mowa w ust. 3 pkt 2, może być brany za podstawę zysk całkowity, jeżeli zysk uwzględniony w cenie fabrycznej tych wyrobów jest ustalany w stosunku do normalnego kosztu przerobu; w tych wypadkach stosuje się przepis § 14 ust. 2 pkt 1.

6. Udział jednostek badawczych w efektach ekonomicznych ustala się:

- 1) w wysokości określonego procentu (§ 14) faktycznego zysku dodatkowego osiągniętego przez przedsiębiorstwa w wyniku zastosowania nowych rozwiązań technicznych lub zysku całkowitego przy nowych wyrobach (ust. 3 pkt 1) albo
- 2) w wysokości kwoty wynikającej z iloczynu określonej procentowo (§ 14) części skalkulowanego wstępnie jednostkowego zysku dodatkowego lub zysku całkowitego (ust. 3 pkt 1) i ilości sprzedanych wyrobów wytworzonych po zastosowaniu nowego rozwiązania technicznego.

7. Wpłaty przedsiębiorstwa na fundusz efektów wdrożeniowych jednostki badawczej są dokonywane na podstawie efektów ekonomicznych osiągniętych w okresie 3 lat, licząc od dnia uruchomienia produkcji w przedsiębiorstwie w skali przemysłowej, nie dłużej jednak niż do końca 5 roku od dnia odbioru pracy badawczej przez przedsiębiorstwo wdrażające. Przy przedsięwzięciach związanych z zastosowaniem wyników prac badawczych wymagających ze względów technicznych długiego okresu wdrażania tych wyników, a zwłaszcza powodujących znaczne nakłady inwestycyjne, i jeżeli opanowanie nowej produkcji wymaga dłuższego czasu, strony mogą w umowie ustalić, że okres liczony od dnia odbioru pracy badawczej będzie dłuższy, nie przekraczający jednak 7 lat.

8. Przedsiębiorstwo dokonuje wpłat na fundusz efektów wdrożeniowych jednostki badawczej obciążając zysk, a jeżeli osiągnięty zysk nie wystarcza, wpłaty te obciążają fundusz statutowy.

§ 14. 1. Stawki procentowe udziału jednostek badawczych w efektach ekonomicznych ustala się w umowach zawieranych między jednostką badawczą a przedsiębiorstwem.

2. Ustalone w umowach stawki procentowe nie mogą przekraczać:

- 1) w wypadku, o którym mowa w § 13 ust. 3 pkt 1, w pierwszym roku produkcji nowych wyrobów 5%, w drugim roku 4%, a w trzecim roku 3% rocznych efektów ekonomicznych,

2) w pozostałych wypadkach — w pierwszym roku stosowania w produkcji nowych rozwiązań technicznych 15%, w drugim roku 12%, a w trzecim roku 8% rocznych efektów ekonomicznych.

3. Stawki procentowe udziału jednostki badawczej w efektach ekonomicznych, o których mowa w ust. 2, powinny być również stosowane w umowach z innymi przedsiębiorstwami wprowadzającymi to samo rozwiązanie.

4. W umowach zawieranych między jednostką badawczą a przedsiębiorstwem należy odpowiednio różnicować procentowe stawki udziału jednostki badawczej w efektach ekonomicznych, przy czym w granicach stawek, o których mowa w ust. 2, należy ustalać stosunkowo wyższe stawki dla rozwiązań:

- 1) które mają przynieść wysokie efekty ekonomiczne, zapewniające szybki zwrot nakładów, lub mają duże znaczenie społeczne,
- 2) o wysokim stopniu oryginalności i poziomie technicznego,
- 3) dotyczących opłacalnej produkcji eksportowej lub zastępującej import, podejmowanej w pierwszych latach w niewielkiej serii,
- 4) które zapewniają większe efekty ekonomiczne niż wyroby produkowane na podstawie licencji zagranicznej.

§ 15. 1. W umowach zawieranych między jednostką badawczą a przedsiębiorstwem strony powinny ustalać, w jakiej procentowej części przedsiębiorstwo będzie partycypować w swoich wpłatach na fundusz efektów wdrożeniowych jednostki badawczej w celu nagradzania pracowników przedsiębiorstwa biorących bezpośredni udział w zastosowaniu w produkcji wyników prac badawczych. Kwoty należne przedsiębiorstwu z tego tytułu jednostka badawcza przekazuje przedsiębiorstwu okresowo, w uzgodnionych terminach. Dyrektor przedsiębiorstwa przyznaje nagrody pracownikom po zasięgnięciu opinii rady zakładowej.

2. Równocześnie z umową zawieraną z przedsiębiorstwem jednostka badawcza koordynująca powinna zawierać umowy z jednostkami współpracującymi. W umowach tych ustala się procentowy udział tych jednostek współpracujących we wpływach na fundusz efektów wdrożeniowych jednostki koordynującej, dotyczących opracowania, w którym jednostka współpracująca uczestniczyła, oraz terminy przekazywania środków z tytułu tego udziału. Przy ustalaniu udziału jednostek współpracujących, będących zakładami budżetowymi, należy brać pod uwagę, że kwoty przekazywane z funduszu efektów wdrożeniowych tym jednostkom są przeznaczone wyłącznie na nagrody dla pracowników tych jednostek.

§ 16. 1. Inwestycje jednostek badawczych dotyczące ich działalności podstawowej zalicza się do inwestycji branżowych lub do inwestycji własnych jednostek badawczych.

2. Inwestycje jednostek badawczych zaliczone do inwestycji branżowych finansowane są według zasad określonych dla takich inwestycji w odrębnych przepisach.

3. Inwestycje własne jednostek badawczych finansowane są z funduszu inwestycyjno-remontowego; obok zadań inwestycyjnych jednostka badawcza finansuje z tego funduszu również remonty kapitalne i średnie środków trwałych, związane z działalnością podstawową.

4. Koszty remontów bieżących jednostki badawczej dotyczące działalności podstawowej obciążają koszty tej działalności.

§ 17. Inwestycje socjalne jednostki badawczej, kapitalne i średnie remonty środków trwałych służących celom socjalnym oraz służące tym celom remonty bieżące są finansowane z funduszu socjalnego.

§ 18. Fundusz statutowy jednostki badawczej odzwierciedla wartość jej środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz wartość środków obrotowych i zachodzące w nich zmiany. Zwiększenie lub zmniejszenie funduszu statutowego następuje w wypadkach określonych w § 20 ust. 4 i 5 oraz w innych wypadkach określonych przez Ministra Finansów.

§ 19. W jednostkach badawczych nowo utworzonych fundusz statutowy stanowi równowartość otrzymanych nieodpłatnie środków trwałych i obrotowych oraz dotacji budżetowej udzielonej na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

§ 20. 1. Różnica między funduszem statutowym a wartością netto środków trwałych, zmniejszoną o dotyczące tych środków zobowiązania jednostki badawczej z tytułu kredytu bankowego zaciągniętego na finansowanie określonych zadań inwestycyjnych, oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi stanowi fundusz własny w obrocie.

2. Fundusz statutowy jednostki badawczej powinien równać się co najmniej wartości netto posiadanych środków trwałych, zmniejszonej o dotyczące tych środków zobowiązania z tytułu kredytu bankowego zaciągniętego na finansowanie określonych zadań inwestycyjnych, oraz wartościom niematerialnym i prawnym.

3. Dó środków obrotowych podlegających pokryciu funduszem własnym w obrocie zalicza się następujące składniki majątkowe:

- 1) materiały (w tym przedmioty nietrwałe) wraz z kosztami ich zakupu,
 - 2) półfabrykaty,
 - 3) wyroby gotowe,
 - 4) koszty przyszłych okresów,
- zwane dalej „zapasami”.

4. Zwiększenia funduszu własnego w obrocie jednostka badawcza dokonuje z odpisów z zysku przeznaczonych na finansowanie zapasów.

5. Jeżeli na koniec roku fundusz własny w obrocie przekracza wartość środków obrotowych podlegających pokryciu tym funduszem, równowartość tej nadwyżki podlega przekazaniu na fundusz rezerwowy. Jeżeli na koniec roku wartość środków obrotowych podlegających pokryciu funduszem własnym w obrocie przekracza wielkość tego funduszu, różnica ta podlega przekazaniu z funduszu rezerwowego na fundusz statutowy jednostki badawczej.

§ 21. 1. Bank finansujący może udzielić jednostce badawczej kredytów na finansowanie zapasów, podlegających pokryciu funduszem własnym w obrocie, do wysokości wartości stanu zapasów, przekraczającej ten fundusz.

2. Prace nie zakończone i należności zafakturowane są finansowane kredytem bankowym.

§ 22. Zysk (wynik finansowy) jednostki badawczej podlega — po weryfikacji — podziałowi na niżej określone cele według następującej kolejności:

- 1) odpis na finansowanie przyrostu zapasów; odpisu tego dokonuje się w wysokości takiego procentowego przyrostu zapasów, jaki odpowiada procentowemu wzrostowi kosztów działalności podstawowej, zmniejszonych o kosz-

ty nabycia aparatury specjalnej, w stosunku do kosztów roku poprzedniego,

- 2) odpis na fundusz socjalny w wysokości do 2% planowanego osobowego funduszu płac łącznie z planowanym bazowym funduszem premiowym,
- 3) odpis na fundusz inwestycyjno-remontowy na finansowanie inwestycji własnych; odpisu tego dokonuje się w wysokości co najmniej 10% zysku, nie więcej jednak niż w kwocie pozostałej po dokonaniu odpisów określonych w pkt 1 i 2,
- 4) odpis na zwiększenie funduszu premiowego w granicach do 3% planowanego rocznego funduszu płac łącznie z planowanym bazowym funduszem premiowym; odpis ten dokonywany jest po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego,
- 5) odpis na fundusz rezerwowy w wysokości pozostałego zysku.

§ 23. Obciążenie z tytułu kar umownych i odszkodowań, z wyjątkiem kar i odszkodowań, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 3, oraz dochody z tego tytułu, jak również koszty usunięcia wad w pracach badawczych oraz dokonywania w nich poprawek i uzupełnień, są traktowane i ewidencjonowane jako straty lub zyski nadzwyczajne. Nie zwalnia to od ustalania przyczyn strat z tych tytułów i osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

§ 24. Odpisy z zysku jednostki badawczej, z wyjątkiem odpisów na zwiększenie funduszu premiowego, oraz rozliczenia strat dokonywane są zaliczkowo w ciągu roku w okresach kwartalnych. Ostateczne rozliczenie zysku następuje na podstawie zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego.

§ 25. 1. Zysk jednostki badawczej, przed ostatecznym jego rozliczeniem, podlega weryfikacji w celu wyeliminowania:

- 1) zysku niezależnego,
- 2) zysku nieprawidłowego.

2. Za zysk niezależny od działalności jednostki badawczej uważa się zysk osiągnięty w wyniku zmian cen i taryf oraz stawek amortyzacyjnych, stawek ubezpieczeniowych lub podatkowych, jeżeli decyzje w sprawie tych zmian ustalają, że jest to zysk niezależny od działalności jednostki.

3. Za zysk nieprawidłowy uważa się:

- 1) zysk osiągnięty przez jednostkę badawczą wskutek stosowania przy rozliczeniach z zamawiającymi niewłaściwych cen, jeżeli różnicy z tego tytułu nie zwrócono zamawiającym, wystawienia faktur na nie wykonane prace lub nieuzasadnionego obniżenia nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy,
- 2) zysk nieprawidłowy, o którym mowa w § 10 ust. 5.

4. Zysk niezależny od działalności jednostki badawczej podlega przekazaniu do budżetu.

5. Zysk nieprawidłowy, ujawniony przez jednostkę nadrzędną, przez organy kontroli zewnętrznej, bank lub wydział finansowy prezydium rady narodowej, podlega przekazaniu do budżetu w kwocie odpowiadającej 150% zysku nieprawidłowego, a ujawniony przez samą jednostkę badawczą — w kwocie odpowiadającej 100% tego zysku.

§ 26. 1. Jednostki badawcze tworzą oprócz funduszu statutowego następujące fundusze:

- 1) fundusz premiowy,
- 2) fundusz efektów wdrożeniowych,
- 3) fundusz socjalny,
- 4) fundusz inwestycyjno-remontowy,
- 5) fundusz rezerwowy.

2. Środki funduszków wymienionych w ust. 1 pkt 2—5 są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

3. Nie wykorzystane środki funduszków (ust. 1) przechodzą na rok następny.

§ 27. 1. Fundusz premiowy tworzy się:

1) z narzutów obciążających koszty działalności podstawowej w wysokości odpowiadającej bazowemu funduszowi premiowemu,

2) z odpisów z zysku, o których mowa w § 22 pkt 4.

2. Bazowym funduszem premiowym jest suma kwot:

1) rzeczywistych płac zasadniczych pracowników naukowo-badawczych za określony rok, pomnożonych przez procent, jaki stanowiły wynikające z planu na 1970 r. nagrody tych pracowników, zwiększone o równowartość podatku od wynagrodzeń i składek emerytalnych — w stosunku do kwoty płac zasadniczych planowanych dla tych pracowników na ten rok, i

2) rzeczywistych płac zasadniczych wszystkich pozostałych pracowników za określony rok, pomnożonych przez procent, jaki stanowiły wynikające z planu na 1970 r. premie oraz nagrody tych pracowników, zwiększone o równowartość podatku od wynagrodzeń i składek emerytalnych — w stosunku do kwoty płac zasadniczych planowanych dla tych pracowników na ten rok.

Nowe tytuły premiowania uzyskane po 1970 r. powodują odpowiednio zwiększenie bazowego funduszu premiowego.

3. W jednostkach badawczych nowo utworzonych oraz w jednostkach, w których wprowadza się nowe zasady płac, stawki procentowe bazowego funduszu premiowego (ust. 2) ustalają ministrowie w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac, a dla jednostek badawczych technicznych również w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki, stosując stawki właściwe dla jednostek badawczych o podobnym rodzaju działalności podstawowej.

4. Ministrowie w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac mogą ustalić dla poszczególnych jednostek badawczych wyższe niż określone w ust. 2 stawki procentowe bazowego funduszu premiowego, jeżeli to jest uzasadnione specyfiką pracy jednostki badawczej.

5. Fundusz premiowy jest przeznaczony na wypłaty premii dla pracowników jednostki badawczej; wypłaty premii są zaliczane do osobowego funduszu płac.

6. W razie płacenia przez jednostkę badawczą kar umownych (odszkodowań) w związku z niezgodną z umową realizacją prac badawczych i zmniejszenia w związku z tym premii pracownikom odpowiedzialnym za niedotrzymanie warunków przewidzianych w umowie lub pozbawienia tych pracowników premii, równowartość zmniejszeń premii podlega przekazaniu na fundusz socjalny jednostki badawczej.

7. Zasady wykorzystywania funduszu premiowego określają odrębne przepisy, z tym że w granicach kwot odpisanych z zysku mogą być przyznawane premie według uznania kierownika jednostki badawczej, działającego w porozumieniu z organem związku zawodowego tej jednostki.

8. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac ustali szczegółowe wytyczne w sprawie stosowania zasad premiowania pracowników jednostek badawczych.

§ 28. 1. Fundusz efektów wdrożeniowych tworzy się:

1) z kwot przekazywanych przez przedsiębiorstwa (§ 13 ust. 7),

2) z kwot przekazywanych przez inną jednostkę badawczą z funduszu efektów wdrożeniowych, w razie gdy jednostka badawcza jest jednostką współpracującą,

3) z kar umownych i odszkodowań, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 3.

2. Fundusz efektów wdrożeniowych przeznaczony jest na niżej określone cele w następującej kolejności:

1) przekazywanie przedsiębiorstwom kwot, o których mowa w § 15 ust. 1, oraz jednostkom współpracującym kwot, o których mowa w § 15 ust. 2,

2) zapłatę na rzecz przedsiębiorstw kar umownych i odszkodowań, o których mowa w ust. 1 pkt 3,

3) wypłatę nagród za efekty wdrożeniowe w granicach do 50% wpływów na fundusz efektów wdrożeniowych, zmniejszonych o kwoty, o których mowa w pkt 1 i 2,

4) zasilenie funduszków socjalnego i rezerwowego.

3. Nagrody dotyczące określonego rozwiązania technicznego powinny być przyznawane autorom i współautorom tego rozwiązania, jak również osobom uczestniczącym bezpośrednio we wprowadzeniu rozwiązania do produkcji. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki ustali wytyczne w sprawie wypłacania nagród z funduszu efektów wdrożeniowych.

4. Część funduszu efektów wdrożeniowych, pozostała po pokryciu potrzeb wymienionych w ust. 2 pkt 1—3, przeznaczona jest corocznie:

1) na fundusz socjalny do wysokości 10% planowanego osobowego funduszu płac, obliczanego łącznie z bazowym funduszem premiowym,

2) na fundusz rezerwowy — w pozostałej wysokości.

5. Odpisy na fundusz socjalny dokonywane są zaliczkowo w ciągu roku w okresach kwartalnych, a ostateczne rozliczenie z tego tytułu następuje na podstawie zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego; odpis na fundusz rezerwowy dokonywany jest jednorazowo po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego.

6. Jeżeli środki funduszu efektów wdrożeniowych nie wystarczają na zapłatę kar umownych i odszkodowań, brakująca kwota zwiększa straty nadzwyczajne jednostki badawczej.

§ 29. 1. Fundusz socjalny tworzy się:

1) z odpisów amortyzacyjnych od wszystkich środków trwałych służących celom socjalnym; jednostki badawcze dokonują tych odpisów w ciężar kosztów działalności socjalnej w wysokości wynikającej z części stawek amortyzacyjnych przeznaczonej na wymianę,

2) z różnicy między dochodami a kosztami likwidacji (sprzedaży) środków trwałych służących celom socjalnym,

3) z odpisów z zysku (§ 22 pkt 2),

4) z odpisów z funduszu efektów wdrożeniowych (§ 28 ust. 4 pkt 1),

5) z wpłat z funduszu premiowego (§ 27 ust. 6),

6) z opłat pobieranych z tytułu działalności socjalnej,

7) z dotacji na cele socjalne przewidzianych odrębnymi przepisami.

2. Fundusz socjalny jest przeznaczony na:

1) inwestycje socjalne zarówno o charakterze budownictwa inwestycyjnego, jak i zakupów inwestycyjnych,

2) wydatki bieżące o charakterze socjalnym, w tym również wydatki na remonty (kapitałowe, średnie i bieżące),

3) zakładowy fundusz mieszkaniowy.

3. Środki funduszu przeznaczone na budownictwo inwestycyjne oraz zakupy inwestycyjne mogą być wydatkowane tylko w granicach środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 7. Decyzje w sprawie wykorzystywania tych środków nie podlegają wstępnej kontroli banku.

4. Na finansowanie wydatków określonych w ust. 2 pkt 2 i 3 przeznaczają się środki wymienione w ust. 1 pkt 3—7; w zakresie wykorzystania tych środków stosuje się odpowiednio przepisy ogólne dotyczące funduszu socjalnego przedsiębiorstw państwowych. Środki wymienione w ust. 1 pkt 3—6 nie mogą być zużywane na wydatki inwestycyjne (ust. 2 pkt 1).

5. Na zakładowy fundusz mieszkaniowy przeznaczają się co najmniej 25% odpisów z zysku (ust. 1 pkt 3). W zakresie wykorzystania środków tego funduszu stosuje się odpowiednio przepisy o zakładowym funduszu mieszkaniowym przedsiębiorstw państwowych.

6. Decyzje w sprawie wykorzystywania środków funduszu socjalnego (ust. 2—5) są podejmowane przez kierownika jednostki badawczej w porozumieniu z organem związku zawodowego tej jednostki.

7. W zakresie nie uregulowanym uchwałą w sprawach działalności socjalnej jednostek badawczych obowiązują przepisy ogólne o działalności socjalnej przedsiębiorstw państwowych.

§ 30. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy tworzy się:

- 1) z odpisów amortyzacyjnych określonych w § 12 ust. 1 pkt 2,
- 2) z narzutów obciążających koszty działalności podstawowej jednostki badawczej, przeznaczonych na finansowanie remontów kapitałnych i średnich środków trwałych działalności podstawowej, według normy określonej przez jednostkę nadrzędną,
- 3) z różnicy między dochodami a kosztami likwidacji (sprzedaży) środków trwałych, z wyłączeniem dochodów i kosztów likwidacji środków trwałych służących celom socjalnym,
- 4) z odpisów z zysku określonych w § 22 pkt 3,
- 5) z innych wpływów określonych odrębnymi przepisami.

2. Środki funduszu inwestycyjno-remontowego są przeznaczone na finansowanie inwestycji własnych związanych z działalnością podstawową oraz na finansowanie remontów kapitałnych i średnich środków trwałych, związanych z tą działalnością.

3. Decyzje w sprawie wykorzystywania funduszu inwestycyjno-remontowego są podejmowane w granicach środków tego funduszu przez kierownika jednostki badawczej i nie podlegają wstępnej kontroli banku.

4. Jeżeli środki funduszu inwestycyjno-remontowego okazują się niewystarczające na pokrycie zadań, jednostka badawcza może zaciągnąć we właściwym oddziale banku kredyt antycypacyjny na poczet przyszłych wpływów tego funduszu.

§ 31. 1. Fundusz rezerwowy tworzy się:

- 1) z odpisu z zysku (§ 22 pkt 5),
- 2) z wpłat z funduszu efektów wdrożeniowych (§ 28 ust. 4 pkt 2).

2. Jeżeli zysk jednostki badawczej jest niewystarczający na odpis na finansowanie przyrostu zapasów (§ 22 pkt 1) oraz na pokrycie zmniejszenia funduszu statutowego spowodowanego stratami poniesionymi w ubiegłych okresach, a równocześnie środki funduszu rezerwowego jednostki badawczej nie są wystarczające na pokrycie tych potrzeb, fundusz rezerwowy może być zasilony przez jednostkę nadrzędną z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, a gdy jednostka nadrzędna nie tworzy tego funduszu — z budżetu w trybie przewidzianym przepisami prawa budżetowego.

3. Fundusz rezerwowy przeznaczają się na:

- 1) uzupełnienie zmniejszenia funduszu statutowego w razie zmniejszenia tego funduszu wskutek strat poniesionych w ubiegłych okresach i w wypadkach, o których mowa w § 20 ust. 5,

2) pokrycie dodatkowych kosztów prac własnych ponad kwotę kosztów tych prac pokrywanych przez jednostkę nadrzędną (§ 11 ust. 2 pkt 2),

3) finansowanie prac konkursowych,

4) cele wymienione w § 22 pkt 1—4 i w kolejności wymienionej w tych punktach, jeżeli zysk jednostki badawczej nie wystarcza na dokonanie odpisów na te cele.

4. Jednostka nadrzędna może przejąć część środków funduszu rezerwowego, jeżeli uzna, że stan tych środków przekracza uzasadnione potrzeby jednostki badawczej. Przejęte środki funduszu rezerwowego zalicza się na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego jednostki nadrzędnej lub gdy nie tworzy ona tego funduszu, przekazuje się do budżetu.

Rozdział 3

Jednostki badawcze działające w formie zakładu budżetowego.

§ 32. 1. Jednostki badawcze działające w formie zakładu budżetowego prowadzą gospodarkę finansową według zasad określonych odrębnymi przepisami ze zmianami wynikającymi z uchwały.

2. Jednostki badawcze mogą być zakładami budżetowymi bez względu na to, jaka część planowanych kosztów znajduje pokrycie w planowanych dochodach tych jednostek.

3. Jednostka nadrzędna ustala oddzielnie dla każdej jednostki badawczej i w porozumieniu z nią, jaka wielkość ponoszonych przez jednostkę badawczą kosztów działalności podstawowej nie podlega pokryciu dochodami z odpłatnego wykonywania umów (zleceń) i będzie pokrywana dotacją z budżetu (§ 35).

§ 33. 1. Jednostki badawcze pokrywają koszty swej działalności podstawowej z dochodów uzyskiwanych z tytułu odpłatnego wykonywania umów (zleceń), ze sprzedaży rezultatów prac własnych, z opłat za przekazane do wdrożenia w drodze upowszechnienia gotowe prace, z innych dochodów z tej działalności oraz z dotacji budżetowej. Do kosztów działalności podstawowej w jednostkach koordynujących nie zalicza się kosztów prac badawczych wykonywanych przez jednostki współpracujące w rozwiązaniu określonych problemów.

2. Jednostki badawcze dokonują w ciężar kosztów działalności odpisów amortyzacyjnych środków trwałych zgodnie z zasadami ustalonymi dla przedsiębiorstw państwowych, stosując stawki amortyzacyjne w części przeznaczoną na wymianę. Równowartość odpisów amortyzacyjnych jest przekazywana zgodnie z § 12, z tym że równowartość odpisów od wartości środków trwałych zaliczonych do grupy 1 i 2 klasyfikacji środków trwałych działalności podstawowej podlega przekazaniu do budżetu.

3. Nadwyżka dochodów nad kosztami działalności podstawowej skorygowana o saldo strat i zysków nadwyciecznych przeznaczona jest na cele określone w § 38 ust. 1 i 2.

§ 34. 1. Sprzedaż prac badawczych i innych prac (robót) i usług wykonywanych na podstawie umów (zleceń) jest dokonywana na zasadach określonych w § 10, a sprzedaż rezultatów prac własnych i pobieranie opłat za prace gotowe, przekazane w celu upowszechnienia — na zasadach określonych w § 11 ust. 3 i 4; całość dochodów ze sprzedaży rezultatów prac własnych i z opłat za gotowe prace przekazane w celu upowszechnienia pozostaje w dyspozycji jednostki badawczej, z tym że połowę tych dochodów przeznaczają się na pokrycie kosztów działalności podstawowej wykonywanej bez umów (zleceń), a pozostałość zwiększa nadwyżkę.

2. Dochody z tytułów nie wymienionych w ust. 1 przeznaczają się w 90% na pokrycie kosztów działalności podstawowej, wykonywanej bez umów (zleceń), a 10% tych dochodów zwiększa nadwyżkę.

§ 35. Dotacje budżetowe na pokrycie kosztów działalności podstawowej nie objętej umowami (zleceniami) udzielane są w wysokości różnicy między rozliczonymi kosztami tej działalności a 50% dochodów ze sprzedaży rezultatów prac własnych i 50% dochodów z opłat za gotowe prace przekazane w drodze upowszechnienia oraz 90% z innych dochodów (§ 34 ust. 2).

§ 36. 1. Inwestycje jednostek badawczych polegające na budownictwie inwestycyjnym, a dotyczące działalności podstawowej, finansuje się zgodnie z zasadami finansowania budownictwa inwestycyjnego jednostek budżetowych.

2. Inwestycje jednostek badawczych polegające na zakupach inwestycyjnych, a dotyczące działalności podstawowej, oraz remonty kapitalne i średnie środków trwałych związanych z działalnością podstawową finansuje się z funduszu inwestycyjno-remontowego jednostki badawczej.

3. Koszty remontów bieżących dotyczące działalności podstawowej obciążają koszty tej działalności.

4. Inwestycje socjalne jednostek badawczych, kapitalne i średnie remonty środków trwałych służących celom socjalnym oraz służące tym celom remonty bieżące finansuje się z funduszu socjalnego.

§ 37. 1. Jednostki badawcze tworzą fundusz środków trwałych i fundusz obrotowy według zasad określonych w przepisach o rachunkowości budżetowej.

2. W jednostkach badawczych nowo utworzonych fundusz środków trwałych i fundusz obrotowy tworzy się z równowartości otrzymanych nieodpłatnie środków trwałych i obrotowych oraz z dotacji budżetowych przeznaczonych na utworzenie funduszu obrotowego.

3. Do środków obrotowych podlegających pokryciu funduszem obrotowym zalicza się składniki majątkowe wymienione w § 20 ust. 3.

4. Zwiększenie funduszu obrotowego następuje z nadwyżki dochodów nad kosztami oraz z uzupełniającej dotacji budżetowej proporcjonalnie do udziału kosztów działalności podstawowej wykonywanej na podstawie umów (zleceń) i kosztów działalności podstawowej nie objętej umowami (zleceniami) w całości kosztów działalności podstawowej. Zwiększenia funduszu obrotowego dokonuje się według zasady określonej w § 22 pkt 1.

5. Bank może udzielić jednostce badawczej kredytu na sfinansowanie środków obrotowych nie pokrytych funduszem obrotowym jednostki i zobowiązaniami prawidłowymi.

6. Prace nie zakończone i zadania nie rozliczone oraz zafakturowane należności finansuje się kredytem bankowym.

§ 38. 1. Nadwyżka dochodów nad kosztami działalności podstawowej jednostki badawczej jest przeznaczona na niżej określone cele w następującej kolejności:

- 1) odpis na zwiększenie funduszu obrotowego (§ 37 ust. 4) oraz na uzupełnienie funduszu obrotowego zmniejszonego wskutek strat poniesionych w ubiegłych okresach,
- 2) odpis na fundusz socjalny w wysokości nie przekraczającej 2% planowanego osobowego funduszu płac łącznie z planowanym bazowym funduszem premiowym jednostki badawczej.

2. Po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego nadwyżkę pozostałą po dokonaniu odpisów wymienionych w ust. 1 przeznacza się na fundusz premiowy w granicach do 3% planowanego rocznego osobowego funduszu płac łącznie z planowanym bazowym funduszem premiowym, a pozostałość podlega przekazaniu do budżetu.

3. W razie gdy z działalności podstawowej wynika niedobór lub gdy osiągnięta nadwyżka nie wystarcza na pokrycie odpisu na zwiększenie funduszu obrotowego, jednostce badawczej może być przyznana dotacja budżetowa na pokry-

cie niedoboru funduszu obrotowego, jeżeli nadwyżka planowana na rok następny nie wystarczy na pokrycie tego niedoboru.

§ 39. 1. Jednostki badawcze tworzą oprócz funduszu środków trwałych i funduszu obrotowego następujące fundusze:

- 1) fundusz premiowy,
- 2) fundusz nagród,
- 3) fundusz socjalny,
- 4) fundusz inwestycyjno-remontowy.

2. Środki funduszu socjalnego i funduszu inwestycyjno-remontowego są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

3. Nie wykorzystane środki funduszy (ust. 1) przechodzą na rok następny.

§ 40. Fundusz premiowy jednostek badawczych tworzy się i wykorzystuje na zasadach określonych w § 27, z tym że zamiast odpisów z zysku na ten fundusz (§ 27 ust. 1 pkt 2) dokonuje się odpisu z nadwyżki dochodów nad kosztami działalności podstawowej (§ 38 ust. 2).

§ 41. 1. Fundusz nagród tworzy się ze środków przekazywanych przez jednostki koordynujące z funduszu efektów wdrożeniowych na nagrody z tytułu zastosowania w produkcji wyników prac badawczych, w których realizacji jednostka badawcza była jednostką współdziałającą.

2. Środki funduszu są przeznaczone na nagrody dla autorów i współautorów rozwiązań technicznych oraz osób uczestniczących bezpośrednio we wprowadzaniu wyników prac do produkcji. Kierownik jednostki badawczej przyznaje nagrody w porozumieniu z organem związku zawodowego jednostki badawczej.

§ 42. Fundusz socjalny tworzy się i wykorzystuje na zasadach określonych w § 29 ust. 1 pkt 1—3, 5 i 6 oraz ust. 2—6, z tym że zamiast odpisu z zysku na ten fundusz (§ 29 ust. 1 pkt 3) dokonuje się odpisu z nadwyżki dochodów nad kosztami działalności podstawowej (§ 38 ust. 1 pkt 2).

§ 43. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy jednostki badawczej tworzy się:

- 1) z narzutu obciążającego koszty działalności podstawowej jednostki badawczej, przeznaczonego na finansowanie remontów kapitalnych i średnich według normy określonej przez jednostkę nadrzędną,
- 2) z odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 2,
- 3) z różnicy między dochodami a kosztami likwidacji (sprzedaży) środków trwałych, z wyjątkiem środków trwałych służących celom socjalnym,
- 4) z dotacji z budżetu na uzupełnienie środków funduszu, jeżeli środki wymienione w pkt 2 i 3 nie wystarczają na finansowanie planowanych zakupów inwestycyjnych.

2. Środki funduszu inwestycyjno-remontowego są przeznaczone na finansowanie zakupów inwestycyjnych związanych z działalnością podstawową jednostki badawczej oraz na finansowanie remontów kapitalnych i średnich środków trwałych służących działalności podstawowej.

3. Decyzje w sprawie wykorzystywania funduszu inwestycyjno-remontowego podejmuje kierownik jednostki badawczej; decyzje te nie podlegają wstępnej kontroli banku.

Rozdział 4

Jednostki badawcze działające w formie jednostki budżetowej.

§ 44. 1. Jednostki badawcze działające w formie jednostki budżetowej prowadzą gospodarkę finansową według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie prawa budżetowego z uwzględnieniem przepisów ogólnych uchwały.

2. Do jednostek badawczych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 10 ust. 1—10 i ust. 12 oraz § 27 ust. 2—5 i ust. 8, z tym że dochody uzyskiwane z odpłatnego wykonywania umów są przekazywane do budżetu. Jednostki te mogą zwiększać ustalone w planie finansowym kredyty budżetowe w granicach uzyskanych ponadplanowych dochodów według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie prawa budżetowego.

Rozdział 5

Przepisy końcowe.

§ 45. 1. Jednostki badawcze rozpoczynające działalność według zasad rozrachunku gospodarczego oraz w formie zakładu budżetowego obliczą i wprowadzą do ksiąg umorzenia środków trwałych na dzień rozpoczęcia tej działalności, przyjmując za podstawę stawki amortyzacyjne w części przeznaczonych na wymianę.

2. Umorzenia, o których mowa w ust. 1, oblicza się, biorąc pod uwagę okres dotychczasowego użytkowania istniejących środków trwałych.

§ 46. 1. Minister Finansów może w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki uregulować w sposób odmienny, niż przewidują to przepisy uchwały, zasady gospodarki finansowej niektórych jednostek badawczych w celu uwzględnienia specyficznych warunków ich działalności, z zachowaniem jednak podstawowych zasad wynikających z uchwały.

2. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w porozumieniu z Ministrem Finansów określi źródła i zasady wykorzystywania środków finansowych przeznaczonych na zachętę materialną za wykonanie prac badawczych i wdrożeniowych o dużym znaczeniu społecznym bądź gospodarczym, których efekty nie mogą być określone zgodnie z przepisami uchwały.

3. Minister Finansów może wydawać szczegółowe wytyczne w sprawie stosowania przepisów uchwały.

§ 47. Traci moc uchwała nr 53 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1970 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek badawczych (Monitor Polski Nr 15, poz. 124).

§ 48. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*